

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ –
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ & ΕΥΘΥΝΗ

1. Εθελοντισμός, διαμεσολάβηση

Μεγαλώνοντας με αξίες...

Γεωργία Πολυζώη

Φιλοσοφία – Σκοπιμότητα προγράμματος

Ένας ενσυνείδητος και ενεργός πολίτης φροντίζει και δεσμεύεται στο έργο του και προασπίζει το γενικό καλό της κοινωνίας, όταν αυτό συνάδει με τον προσωπικό αξιακό του κώδικα. Οι αξίες αυτές συμβαδίζουν με τις ανάγκες που προκύπτουν σε ένα κόσμο που αλλάζει με γοργούς ρυθμούς και όπου η κοινωνική συναίσθηση και ευθύνη (ατομική-συλλογική) αποτελούν το θεμέλιο για την ειρηνική συνύπαρξη και ευημερία των λαών.

Αν και το σχολείο αποτελεί το ίδιο φορέα αξιών, τα Αναλυτικά Προγράμματα δεν στοχεύουν σε μία άμεση διδασκαλία τους. Ωστόσο, οι αξίες διατρέχουν όλα τα μαθήματα μέσα από τη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης και με τη διάχυσή τους σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αξίες αποτελούν γνωστικά σχήματα - διαμεσολαβημένα από πολιτισμικά κ.ά. στοιχεία - για το τι θεωρείται καλό και κακό, είναι σαφές ότι επηρεάζουν άμεσα τις ανθρώπινες συμπεριφορές και κατ' επέκταση την κοινωνική συνοχή. Η διαδικασία ανάπτυξης των αξιών, οι εκάστοτε επιλογές ή η ιεράρχησή τους, οι συγκρούσεις και τα διλήμματα που τυχόν δημιουργούν οι αντικρουόμενες (ανταγωνιστικές) αξίες σχετίζονται άμεσα με ζητήματα που καθορίζουν τη συνεργασία των μελών μιας ομάδας και επηρεάζουν τους/τις μαθητές/τριες μας και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον τους.

Στο παρόν Πρόγραμμα επιχειρείται τα παιδιά να μάθουν να επιδεικνύουν σεβασμό στο δικαίωμα των άλλων να εκφράζουν τις απόψεις τους, να αναδεικνύουν τις δικές τους ιδέες μέσω της συζήτησης σε μικρές ή/και μεγαλύτερες ομάδες, να αντιμετωπίζουν συγκρουσιακές καταστάσεις με διάλογο και να προβαίνουν σε κρίσεις και αποφάσεις που συνάδουν με τις προσωπικές τους αξίες. Η ευαισθητοποίηση και η καλύτερη κατανόηση των αξιών δημιουργούν προϋποθέσεις τόσο για την ανάπτυξη των ίδιων των αξιών όσο και των μαθητών/τριών. Απώτερος σκοπός είναι οι μαθητές/τριες να συνειδητοποιήσουν τη σημασία τους, προκειμένου να αναπτυχθούν και να διαμορφώσουν στάσεις ζωής και συμπεριφορές που θα κάνουν πράξη τη συνεργασία και την προσφορά, θα τους ενδυναμώσουν το αίσθημα του ανήκειν, την εμπλοκή και την ενεργητική τους συμμετοχή στο κοινωνικό συγκείμενο, και, εν τέλει, αξίες και στάσεις που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις απαιτήσεις του 21ου αιώνα.

Οι προτεινόμενες δραστηριότητες εστιάζουν σε δεξιότητες που συντελούν στην ενδυνάμωση και βελτίωση των κοινωνικών ικανοτήτων και θίγουν ζητήματα ηθικής, φιλοσοφίας και αξιολογίας που ενεργοποιούν τη συμμετοχή σε δράσεις με κοινωνικό όφελος, συμβατές με την ηλικία των μαθητών/τριών. Μέσα από σενάρια ηθικών διλημμάτων, συνεργατικές και παιχνιδώδεις δραστηριότητες και με τη συλλογιστική της «σκαλωσιάς» (scaffolding), που στηρίζεται στο ότι οι

μαθητές/τριες οικοδομούν τα νέα σχήματα σταδιακά και με βάση όσα έχουν ήδη αφομοιώσει, δίνεται η δυνατότητα στα παιδιά να κατανοήσουν και να οικοδομήσουν το προσωπικό αξιακό τους σύστημα αλλά και να κατανοήσουν το αξιακό σύστημα των άλλων ανθρώπων. Αν και το πρόγραμμα σχεδιάστηκε για τους/τις μαθητές/τριες των Γ' και Δ' Τάξεων Δημοτικού, ωστόσο είναι δυνατό να απευθυνθεί και σε μεγαλύτερες ηλικίες με τις ανάλογες προσαρμογές.

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Τα εργαστήρια αυτά διαρθρώνονται ως μικρο-ενότητες του κεντρικού θέματος, έχουν βιωματικό χαρακτήρα και προτείνεται να υλοποιηθούν με συγκεκριμένη ακολουθία. Τα εργαστήρια αυτά είναι τα εξής:

1. Γνωρίζομαι στην ομάδα - Αναγνωρίζω και ιεραρχώ τις αξίες μου.
2. Συμπεριφέρομαι με κανόνες.
3. Αναγνωρίζω και κατανοώ τις αξίες μου.
4. Ο αγαπημένος μου ήρωας.
5. Προσωπικές - κοινωνικές αξίες.
6. Δημιουργώ τον χάρτη των αξιών.
7. Σε τι κόσμο θέλω να ζω.

Στο τέλος, περιλαμβάνεται η επιλογή και ο σχεδιασμός μιας εθελοντικής δράσης, με αξία και νόημα τους/τις μαθητές/τριες καθώς και η αξιολόγηση του προγράμματος, τόσο για τους/τις ίδιους/ες όσο και για τον/την εκπαιδευτικό που θα εκπονήσει το παρόν Πρόγραμμα.

Για την υλοποίηση των εργαστηρίων είναι σημαντικό τα παιδιά να είναι εξοικειωμένα σε ικανοποιητικό βαθμό με συνεργατικές μεθόδους μάθησης, καθώς πολλές δραστηριότητες είναι ομαδικές (προτείνεται οι ομάδες που σχηματίζονται να είναι μικτής ικανότητας). Το υλικό του εργαστηρίου (φύλλα εργασίας, φύλλα αυτό-αξιολόγησης κλπ.) επισυνάπτεται μαζί με το υλικό του παρόντος Προγράμματος. Εκτός αυτών, θα χρειαστούν κόλλες, χαρτί του μέτρου, χρώματα ζωγραφικής (μαρκαδόροι κλπ.) και χαρτόνια κανσόν.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοιχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	3. Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ - Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη (Κάνε πράξη τη συνεργασία και την προσφορά)	Υποθεματική	Εθελοντισμός, διαμεσολάβηση
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)		Γ' - Δ' Δημοτικού	
Τίτλος		Μεγαλώνοντας με αξίες...	
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Δεξιότητες ζωής (αλληλοσεβασμός και σεβασμός στη διαφορετικότητα, συνεργασία/συνεργατικότητα, κοινωνική ευαισθησία, κοινωνική ευθύνη).		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Η ένταξη αυτού του Προγράμματος στη θεματική <i>Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ - Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη (Κάνε πράξη τη συνεργασία και την προσφορά)</i> έχει σκοπό οι μαθητές και οι μαθήτριες να αποκτήσουν επίγνωση των αξιών που πρεσβεύουν οι ίδιοι και οι κοινωνίες στις οποίες ζουν, να αναστοχαστούν πάνω σε αυτές, ώστε να αναπτύξουν τις κοινωνικές, κυρίως, δεξιότητες που θα τους ενδυναμώσουν και θα τους βοηθήσουν να ανταποκριθούν στη ζωή τους, και, με διάθεση προσφοράς, στις ανάγκες, στις απαιτήσεις και στην πολυμορφία των κοινωνιών που ζουν.		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές/ μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προσεγγίζουν την αυτοεικόνα τους και τις προσωπικές αξίες τους και εντοπίζουν τις κοινές αξίες τους (δόμηση προσωπικής-κοινωνικής ταυτότητας). • Ενισχύουν την ανάπτυξη του προφορικού λόγου με έμφαση στις δεξιότητες αυτοπαρουσίωσης. • Συμμετέχουν ενεργητικά σε συζητήσεις και εκφράζουν απόψεις. • Χρησιμοποιούν συσχετίσεις για να εξάγουν συμπεράσματα. 	<p>1ο εργαστήριο: Γνωρίζομαι στην ομάδα - Αναγνωρίζω και ιεραρχώ τις αξίες μου.</p> 	<p><u>1η ώρα- Παρουσίαση του σκοπού και των στόχων του προγράμματος και της βασικής θεματικής του - Αυτοπαρουσίαση και γνωριμία με την ομάδα.</u></p> <p>A. Τα παιδιά σε κύκλο, λένε το όνομά τους και εξηγούν πώς έλαβαν το όνομα αυτό (π.χ. από τον παππού ή τη γιαγιά), ποιος και γιατί το επέλεξε, αν τους αρέσει και πώς τους αρέσει να τους αποκαλούν οι φίλοι τους (κάθε παιδί έχει στη διάθεσή του 1-2'). Όσο κάθε παιδί αυτοπαρουσιάζεται στην ολομέλεια, οι υπόλοιποι συμμαθητές/τριές τους σημειώνουν 1-2 ερωτήσεις που επιθυμούν να τους/τις κάνουν, είτε για παροχή διευκρινίσεων είτε για να εκφράσουν απορίες τους ή και άλλες ερωτήσεις που θα τους βοηθήσουν να γνωριστούν καλύτερα μεταξύ τους.</p> <p>B. Τα παιδιά διαμορφώνουν το χώρο κατάλληλα και παίζουν με συμβολικά αντικείμενα το παιχνίδι του δημοσιογράφου που παίρνει συνέντευξη και απαντούν στις ερωτήσεις αυτές.</p> <p><u>2η ώρα - Ανάπτυξη της τεχνικής της χιονοστιβάδας/Αποτύπωση των ατομικών και κοινών αξιών.</u></p> <p>A. Τα παιδιά συμπληρώνουν ατομικά το φύλλο εργασίας «Προσδιορίζοντας τις 10 πιο σημαντικές αξίες μας» (βλ. Φύλλο εργασίας 1ου εργαστηρίου), εκκινώντας από ό,τι κρίνουν πιο σημαντικό, με βάση το ερώτημα «Ποιες είναι οι αξίες σας; Σε τι δίνετε αξία και δεν μπορείτε να φανταστείτε τη ζωή σας χωρίς αυτό;».</p> <p>B. Αναπτύσσοντας την τεχνική της χιονοστιβάδας, εντοπίζουν τα κοινά σημεία, δηλαδή τις κοινές αξίες, τις παρουσιάζουν ανά ομάδα στην ολομέλεια, γίνεται η σύνθεση και εξάγονται συμπεράσματα. Ακολουθεί αυτο-αξιολόγηση στο πλαίσιο της ομάδας (βλ. Φύλλο αυτο-</p>

<p>Οι μαθητές/μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διερευνούν ζητήματα αξιών, όπως ο σεβασμός στους άλλους. • Διατυπώνουν συλλογισμούς και αντιπαραβάλλουν επιχειρήματα, καλλιεργώντας τον διάλογο. • Κάνουν υποθέσεις. • Σχεδιάζουν εικονικές αναπαραστάσεις. • Προβαίνουν σε συσχετίσεις, κάνοντας αξιολογήσεις. 	<p>2ο εργαστήριο: Συμπεριφέρονται με κανόνες.</p> 	<p>αξιολόγησης 1).</p> <p><u>1η ώρα - Παρουσίαση της διλημματικής κατάστασης/Συζήτηση στην ομάδα.</u></p> <p>A. Τα παιδιά διαπραγματεύονται μέσα από μια διλημματική κατάσταση την αξία του σεβασμού προς τον άλλον. Μαθαίνουν ότι, όταν μία ομάδα μοιράζεται τις ίδιες αξίες, μπορεί να συμπεριφέρεται με κανόνες και τίθενται οι βάσεις για συζητηθούν και άλλα ζητήματα όπως, για παράδειγμα, θέματα υπευθυνότητας και σχολικών υποχρεώσεων ή/και θέματα συγκρούσεων. Οι μαθητές /τριες αρχικά ακούνε ή διαβάζουν το σενάριο της διλημματικής κατάστασης και ύστερα μελετούν τα θέματα προς συζήτηση (βλέπε «Παρουσίαση της διλημματικής κατάστασης του 2ου εργαστηρίου»).</p> <p>B. Αφού δοθεί χρόνος για να κάνουν ερωτήσεις και να λύσουν τυχόν απορίες τους, οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε 4 μελείς-5μελείς ομάδες, προκειμένου να συζητήσουν τα παραπάνω θέματα.</p> <p>Γ. Κάθε ομάδα παρουσιάζει τα συμπεράσματά της στην ολομέλεια και εξετάζονται οι εναλλακτικοί τρόποι δράσης. Εδώ, μπορεί να γίνει και ένα παιχνίδι ρόλων από κάθε ομάδα .</p> <p>Δ. Όλοι μαζί συζητούν και καταγράφουν τα τελικά συμπεράσματά τους. Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να αναλάβει το ρόλο του γραφέα στον πίνακα της τάξης.</p> <p><u>2η ώρα - Αναστοχασμός</u></p> <p>Κάθε παιδί ατομικά επανεξετάζει την αρχική του θέση σε σχέση με όσα συζητήθηκαν και την αποτυπώνει γραπτά. Τα κείμενα διαβάζονται στην ολομέλεια της τάξης. Ακολουθεί συζήτηση/αναστοχασμός και ατομική αυτο-αξιολόγηση (βλ. Φύλλο αυτο-αξιολόγησης 2).</p>
--	---	---

<p>Οι μαθητές/μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διερευνούν τα κίνητρα που κρύβονται πίσω από μια πράξη και διατυπώνουν συλλογισμούς. • Αξιολογούν καταστάσεις και λαμβάνουν θέση απέναντι σε καταστάσεις. • Επιχειρηματολογούν και συνθέτουν απόψεις. • Διακρίνουν την εγκυρότητα κάποιων προτάσεων και αιτιολογούν τις θέσεις τους. • Επαληθεύουν και συλλογίζονται κριτικά για πεποιθήσεις και αντιλήψεις που φαίνονται αληθοφανείς. 	<p style="text-align: center;">3ο εργαστήριο: Αναγνωρίζω και κατανοώ τις αξίες μου.</p> 	<p><u>1η ώρα - Παρουσίαση της διλημματικής κατάστασης/Συζήτηση στην ομάδα.</u></p> <p>A. Οι μαθητές /τριες χωρίζονται σε 4 μελεις ή 5μελεις ομάδες και μελετούν ένα ηθικό δίλημμα (βλέπε «Παρουσίαση της διλημματικής κατάστασης του 3ου εργαστηρίου»). Έπειτα, ο/η εκπαιδευτικός θέτει τα ερωτήματα προς συζήτηση και, αφού δοθεί χρόνος για επεξηγηματικές ερωτήσεις πάνω στο σενάριο, ζητά από τους μαθητές να καταγράψουν τις απαντήσεις τους ατομικά.</p> <p>B. Τα παιδιά διαβάζουν και συζητούν στην ομάδα τους όσα κατέγραψαν και προβάλλουν τα επιχειρήματά τους (υπέρ και κατά) , ώστε να καταλήξουν και να πάρουν μία απόφαση.</p> <p>Γ. Αναστοχασμός: Τα παιδιά παρουσιάζουν στην ολομέλεια τα επιχειρήματά τους και το πώς κατέληξαν στο αποτέλεσμα αυτό, συζητούν τι νομίζουν ότι πήγε ή δεν πήγε καλά, αν η άποψή τους διέφερε, τι τους άρεσε κλπ. (μπορούν να χρησιμοποιήσουν το Φύλλο αυτο-αξιολόγησης 2).</p> <p><u>2η ώρα - Επαλήθευση υποθέσεων και κριτικός συλλογισμός</u></p> <p>Τα παιδιά παίζουν το παιχνίδι «Αλήθεια ή ψέματα;». Μέσα από ένα κατάλογο 5-10 ψευδών και αληθών προτάσεων/πεποιθήσεων, οι μαθητές/τριες καλούνται να βαθμολογήσουν από το 1 έως το 10 πόσο αληθινή μπορεί να είναι κάθε πρόταση (οι προτάσεις μπορεί να είναι γραμμένες στον πίνακα της τάξης και οι μαθητές/τριες να σημειώνουν στο τετράδιό τους) και αιτιολογούν προφορικά την άποψή τους. Τέτοιες προτάσεις, προτείνονται ενδεικτικά, να προέρχονται από τις βιωματικές και προσωπικές εμπειρίες των παιδιών (Για παράδειγμα, «Ο Γ. ξέρει ποδήλατο», «Η Μ. έχει ένα λευκό κουνέλι», κλπ.). - Ακολουθεί αναστοχασμός (βλ. Φύλλο εργασίας 3ου εργαστηρίου).</p>
---	--	--

<p>Οι μαθητές/μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επιλέγουν, προκρίνουν και αξιολογούν στάσεις και συμπεριφορές. • Διακρίνουν, παραβάλλουν και προσδιορίζουν τις αξίες που προβάλλονται στα πρόσωπα ηρώων/ηρωίδων τους. • Συνεργάζονται και συνθέτουν τις ιδέες τους. 	<p>4ο εργαστήριο: Ο αγαπημένος μου ήρωας.</p> 	<p>Προετοιμασία του εργαστηρίου:</p> <p>Για την προετοιμασία του εργαστηρίου αυτού ενδείκνυται να προηγηθούν δραστηριότητες φιλιαναγνωσίας. Η παιδαγωγική αξιοποίηση της λογοτεχνίας προσφέρει μεγάλη ποικιλία για να συζητηθούν θέματα αξιών και να προβληθεί το αξιακό κοινωνικό πλαίσιο αναφοράς των χαρακτήρων των ιστοριών. Για τις διασυνδέσεις αυτές μπορεί να αξιοποιηθεί και το σχολικό Ανθολόγιο.</p> <p>Με βάση τα παραπάνω, τα παιδιά φέρνουν στο σχολείο ένα βιβλίο που έχουν διαβάσει και παρουσιάζουν στους/στις συμμαθητές/τριές τους τον/την αγαπημένο τους ήρωα/ηρωίδα.</p> <p><u>1η ώρα - Ανάπτυξη της τεχνικής «σε περίοπτη θέση»</u></p> <p>Τα παιδιά χωρίζονται σε μικρές ομάδες 4-5 ατόμων και κάνουν χρήση της τεχνικής «σε περίοπτη θέση» για να αποτυπώσουν τις αξίες του αγαπημένου τους ήρωα ή της αγαπημένης τους ηρωίδας από λογοτεχνικά βιβλία ή κείμενα που έχουν διαβάσει.</p> <p><u>2η ώρα - Σύνθεση αξιολογικών ιδεών</u></p> <p>Σε χαρτί του μέτρου (ή χαρτόνι) κανσόν κάθε ομάδα ζωγραφίζει τον υπερ-ήρωα (ή την υπερ-ηρωίδα της), δηλαδή ένα φανταστικό χαρακτήρα που συνθέτει όλες τις βασικές ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά όσων ηρώων/ηρωίδων παρουσιάστηκαν και τα οποία τον/την κάνουν να ξεχωρίζει.</p> <p>Τα παιδιά καταγράφουν όλες τις αξίες της προσωπικότητας αυτού του φανταστικού υπερ-ήρωα στη ζωγραφιά τους και του δίνουν όνομα. Χρησιμοποιούν, τέλος, αυτές τις ζωγραφιές για να διακοσμήσουν την τάξη τους, τη βιβλιοθήκη ή όποιο άλλο χώρο τους διατεθεί.</p>
--	--	--

<p>Οι μαθητές/μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανοούν τα κίνητρα και τον τρόπο σκέψης του άλλου. • Επιχειρηματολογούν υπέρ ή κατά μιας θέσης. • Αντιλαμβάνονται ότι κάποιες αξίες μπορεί να συγκρούονται ή να είναι ανταγωνιστικές. 	<p>5ο εργαστήριο: Προσωπικές - κοινωνικές αξίες.</p> 	<p><u>1η ώρα - Μελέτη περίπτωσης</u></p> <p>Ο /η εκπαιδευτικός περιγράφει μια κατάσταση, όπως τη διάβασε σε μια εφημερίδα και δείχνει στα παιδιά τη σχετική εικόνα, προκειμένου να θέσει τον βασικό προβληματισμό της μελέτης περίπτωσης. Πρόκειται για την περίπτωση της κας Λιάνγκ, η οποία αρνήθηκε να μετακομίσει για να περάσει ο αυτοκινητόδρομος. Το αποτέλεσμα του έργου αυτού φαίνεται στην εικόνα του σχετικού δημοσιεύματος.</p> <p>Τα παιδιά της τάξης καλούνται να παίξουν το παιχνίδι «ο διάδρομος συνείδησης» και γι' αυτό χωρίζονται σε δύο ομάδες, οι οποίες στέκονται αντικριστά η μία από την άλλη. Με τον τρόπο αυτό, κάθε παιδί της μίας ομάδας σχηματίζει ζευγάρι με το παιδί της β' ομάδας που έχει απέναντί του. Ένα άλλο παιδί καλείται, καθώς περνά το διάδρομο, να σταματά μπροστά σε κάθε ζευγάρι για να ακούσει και από τις δυο πλευρές τα επιχειρήματα υπέρ και κατά της θέσης της κας Λιάνγκ. Έπειτα, καταλήγει σε ένα συμπέρασμα και αιτιολογεί τη θέση του στην ολομέλεια της τάξης.</p> <p><u>2η ώρα - Κριτική επεξεργασία του ζητήματος</u></p> <p>Οι μαθητές/τριες συζητούν ποιες αξίες διακυβεύονται στην ιστορία που άκουσαν και ο καθένας ξεχωριστά γράφει ένα γράμμα ως κάτοικος της πόλης Γκουανγκντόνγκ της Κίνας στον εκπρόσωπο της εταιρείας που έφτιαξε τον αυτοκινητόδρομο, σχολιάζοντας το αποτέλεσμα του έργου αυτού.</p>
--	---	---

<p>Οι μαθητές/μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διακρίνουν και κατηγοριοποιούν τις προσωπικές αξίες από άλλες (κοινωνικές-καθολικές). • Συνεργάζονται και οργανώνουν τις ατομικές τους εργασίες για να συνθέσουν ένα συλλογικό έργο. 	<p>6ο εργαστήριο: Δημιουργώ τον χάρτη των αξιών.</p> 	<p>Το εργαστήριο αυτό προσφέρεται για ποικίλες διασυνδέσεις, π.χ. με το γλωσσικό μάθημα (<i>Γλώσσα Γ' Δημοτικού</i>, Ενότητα 16: Όλοι μια αγκαλιά, ή <i>Μελέτη Περιβάλλοντος Γ' Δημοτικού</i>, Ενότητα 6: Τι χρειαζόμαστε για να ζήσουμε, και <i>Γλώσσα Δ' Δημοτικού</i>, Ενότητα 13: Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι), με σχέδια εργασίας ή άλλα εργαστήρια δεξιοτήτων κλπ., που εκπονούνται με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα του παιδιού.</p> <p><u>1η ώρα - Χαρτογράφηση των αξιών.</u> Τα παιδιά καταγράφουν σε ένα φύλλο εργασίας όλα όσα αποτελούν α) «αξίες για μένα» και β) «αξίες για όλους/ες». Η δραστηριότητα είναι δυνατό να αποτελέσει ταυτόχρονα και διαμορφωτική αξιολογική διαδικασία του κατά πόσο τα παιδιά έχουν κατανοήσει το περιεχόμενο των αξιών (βλ. Φύλλο εργασίας 6ου εργαστηρίου).</p> <p><u>2η ώρα - Ζωγραφίζω «το μπαουλάκι με τις αξίες μου».</u> Τα παιδιά ζωγραφίζουν ατομικά «το (προσωπικό) μπαουλάκι με τις αξίες τους» και το επικολλούν σε χαρτόνι του μέτρου για να δημιουργήσουν όλοι/ες μαζί ένα κολάζ για το θησαυρό των αξιών της τάξης τους. Εδώ, αναδεικνύονται πιθανόν και ετερόνομες στάσεις και αντιλήψεις, καθώς ο διάλογος σχετικά με τις αξίες, δεν καταλήγει απαραίτητα σε ταυτόσημες λύσεις και αποτελέσματα. Ο διάλογος επιτρέπει μέσα από τον πλουραλισμό των ιδεών να αναδειχτεί και ο πλουραλισμός των αξιών, αλλά και να αναδειχτεί η αξία των πανανθρώπινων (καθολικών) αξιών. Τα παιδιά φωτογραφίζουν το κολάζ και συνθέτουν από κοινού ένα συνοδευτικό κείμενο περιγράφοντας τη δραστηριότητά τους για να το αναρτήσουν στην ιστοσελίδα του σχολείου. Εδώ, ο /η εκπαιδευτικός ή κάποιο παιδί μπορεί να</p>
--	---	--

		<p>αναλάβει το ρόλο του γραφέα της τάξης.</p>
<p>Οι μαθητές/ μαθήτριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναπτύσσουν τις ιδέες τους και λαμβάνουν αποφάσεις. • Συνεργάζονται, σχεδιάζουν και οργανώνουν από κοινού την υλοποίησή μιας εθελοντικής δράσης. 	<p>7ο εργαστήριο: Σε τι κόσμο θέλω να ζω.</p> 	<p><u>1η ώρα - World café</u> Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες 4-5 ατόμων και συζητούν πάνω στο θέμα «Σε τι κόσμο θέλω να ζω», με βάση την τεχνική World café. Στο τέλος, όσα καταγράφηκαν κατά τις συζητήσεις των παιδιών στις ομάδες τους, παρουσιάζονται στην ολομέλεια της τάξης.</p> <p><u>2η ώρα - Επιλογή και σχεδιασμός εθελοντικής δράσης/Συζήτηση στην ολομέλεια/Αξιολόγηση, διάχυση και επέκταση.</u> Ο/η εκπαιδευτικός (ή ένας/μία μαθητής/τρια) ανασκοπεί συνοπτικά όσα έκαναν στο Πρόγραμμα και ζητά από τα παιδιά να επιλέξουν τρεις λέξεις ή μια σύντομη φράση ως «motto», με βάση όσα θεωρούν σημαντικά να θυμούνται από αυτό.</p> <p>Με βάση το «motto» τους, τίθεται το ερώτημα αν, ως τάξη, θα μπορούσαν να κάνουν κάτι όλοι μαζί για να κάνουν καλύτερο τον κόσμο που ζουν (προτείνεται αυτή να είναι μια δράση για την ενεργοποίηση του μαθητή για συμπαράσταση και βοήθεια προς τον άλλο).</p> <p>Τα παιδιά προτείνουν δράσεις που θέλουν να προγραμματιστούν για να πραγματοποιηθούν μελλοντικά και ο/η εκπαιδευτικός τις καταγράφει (π.χ. με τη βοήθεια του εργαλείου της e-class «ενοιολογικός χάρτης»), ώστε οι προτάσεις αυτές να είναι διαθέσιμες σε όλους (και πιθανά αξιοποιήσιμες στο μέλλον).</p> <p>Με βάση τις προτάσεις που ακούγονται, γίνεται ψηφοφορία και επιλέγεται αυτή που είναι επικρατέστερη, για να οργανωθεί η υλοποίησή της. Τα παιδιά συναποφασίζουν και αναλαμβάνουν πώς θα καταμεριστούν οι εργασίες μεταξύ τους, π.χ. αν και πώς θα ενημερωθούν οι γονείς/κηδεμόνες της τάξης, προκειμένου να εμπλακούν στη δράση αυτή κλπ.</p>

	Ακολουθεί αυτο-αξιολόγηση στο πλαίσιο της ομάδας (βλ. Φύλλο αυτο-αξιολόγησης 1).
--	--

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις

- UNESCO (2015). *Rethinking education: towards a global common good?* Paris: UNESCO. Ανακτήθηκε από: <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002325/232555e.pdf>.
- Council of Europe (2018). *Reference Framework of Competences for Democratic Culture, Vol. 2*. Ανάκτηση από: <https://rm.coe.int/prems-008418-gbr-2508-reference-framework-of-competences-vol-2-8573-co/16807bc66d>.
- Υλικό του Προγράμματος VaKE (Values and Knowledge Education). Ανακτήθηκε από: <http://www.vake.eu/>.
- Υλικό της δράσης Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλινοστούτων. Ψυχοκοινωνική στήριξη των μαθητών. Ανακτήθηκε από: http://www.diapolis.auth.gr/epimorfotiko_uliko/index.php/2014-09-06-09-18-43/2014-09-06-09-35-19.
- Center for Philosophy for Children. University of Washington. Ανακτήθηκε από: <https://www.philosophyforchildren.org/>.
- Εικονολεξικό (2020). *Εικόνες, σκίτσα και εικονογράμματα*. Αθήνα: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Ανακτήθηκε από: <http://prosvasimo.iep.edu.gr/imagesdb/>.

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

Νοιάζομαι και Δρω - Εγκεκριμένο από το Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων εκπαιδευτικό πρόγραμμα που υλοποιούν το Μη Κερδοσκοπικό Σωματείο Δεσμός και το Ίδρυμα Λαμπράκη. Βλ. σχετ.: <https://noiazomaikaidrw.gr/>.

Αξιολόγηση Προγράμματος- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Για την αποτίμηση των εργαστηρίων του προγράμματος προτείνεται η αξιολόγηση του Προγράμματος με βάση την επιλογή κάποιων δεικτών ικανοτήτων για τον δημοκρατικό πολιτισμό (Descriptors of competences for democratic culture), όπως αναλυτικά καταγράφονται στον τόμο του Συμβουλίου της Ευρώπης (Council of Europe, 2018) *Reference Framework of Competences for Democratic Culture, Vol. 2*, και σε συνάφεια με τη σκοποθεσία του Προγράμματος. Βλ. ενδεικτικά τους «Δείκτες που εστιάζουν σε δεξιότητες συνεργασίας», στη συνέχεια:

1.	Έχει θετικές σχέσεις με τα άλλα παιδιά στην ομάδα.
2.	Μπορεί να συνεργαστεί αποτελεσματικά και με σεβασμό με άλλους ανθρώπους.
3.	Μπορεί να λειτουργήσει με θετικό τρόπο με άλλους ανθρώπους.
4.	Μοιράζεται δικές του/της ιδέες και πόρους με άλλους.
5.	Όταν εργάζεται ως μέλος μιας ομάδας, δείχνει εκτίμηση για τα άλλα μέλη της ομάδας.
6.	Συμμετέχει σταθερά καλά σε ομαδικές δραστηριότητες.
7.	Βοηθά στην παροχή κινήτρων σε άλλους όταν εργάζονται από κοινού σε μια ομάδα, ενθαρρύνοντας τους να συμμετάσχουν.
8.	Μπορεί να θέσει τους στόχους της ομάδας.
9.	Αναζητά ευκαιρίες συνεργασίας με άλλους ανθρώπους.
10.	Όταν βλέπει κάτι που πρέπει να γίνει, προσπαθεί να κάνει άλλους ανθρώπους να το αντιμετωπίσουν μαζί του.

Για την αποτίμηση τους, προτείνεται η χρήση τετράβαθμης κλίμακας (1-4), ως εξής:

- 1= Καθόλου καλά.
- 2=Σχεδόν καλά (αναπτυσσόμενη).
- 3= Πολύ καλά (ικανοποιητική).
- 4=Εξαιρετική.

Για την αξιολόγηση της ανάπτυξης των δεξιοτήτων των μαθητών μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως τεκμήρια αξιολόγησης τα portfolios των μαθητών/τριών, φωτογραφικό υλικό, οι παρατηρήσεις του/της εκπαιδευτικού που καταγράφηκαν κατά τη διάρκεια των συζητήσεων των παιδιών στις ομάδες ή την ολομέλεια κ.ά. Ιδιαίτερα το «Φύλλο αυτο-αξιολόγησης 1» μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως κλείδα για την πρόοδο ατομικά κάθε μαθητή σε ό, τι αφορά την παρουσία και τις σχέσεις του στο πλαίσιο της ομάδας. Για τη διάχυση του Προγράμματος (και της συνακόλουθης εθελοντικής δράσης που

αποφασίστηκε) μπορεί να χρησιμοποιηθεί η ιστοσελίδα του σχολείου, αλλά και τα blogs της ηλεκτρονικής τάξης (e-class / e me).

Σημειώσεις:

- Το «Φύλλο Αξιολόγησης για τον/την εκπαιδευτικό» προσαρμόστηκε για τις ανάγκες του Προγράμματος από: Council of Europe (2018). *Reference Framework of Competences for Democratic Culture, Vol. 2*. Ανάκτηση από: <https://rm.coe.int/prems-008418-gbr-2508-reference-framework-of-competences-vol-2-8573-co/16807bc66d>.
- Τα εικονίδια που ενθέτονται στα φύλλα εργασίας και αξιολόγησης είναι από το Εικονολεξικό (2020). *Εικόνες, σκίτσα και εικονογράμματα*. Αθήνα: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Ανακτήθηκε από: <http://prosvasimo.iep.edu.gr/imagesdb/>.

Υποδειγματικό Υλικό - Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων

1ο Εργαστήριο:

A. Φύλλο εργασίας 1ου εργαστηρίου.

Όνοματεπώνυμο μαθητή/τριας :

Ημερομηνία:

Προσδιορίζοντας τις αξίες μας

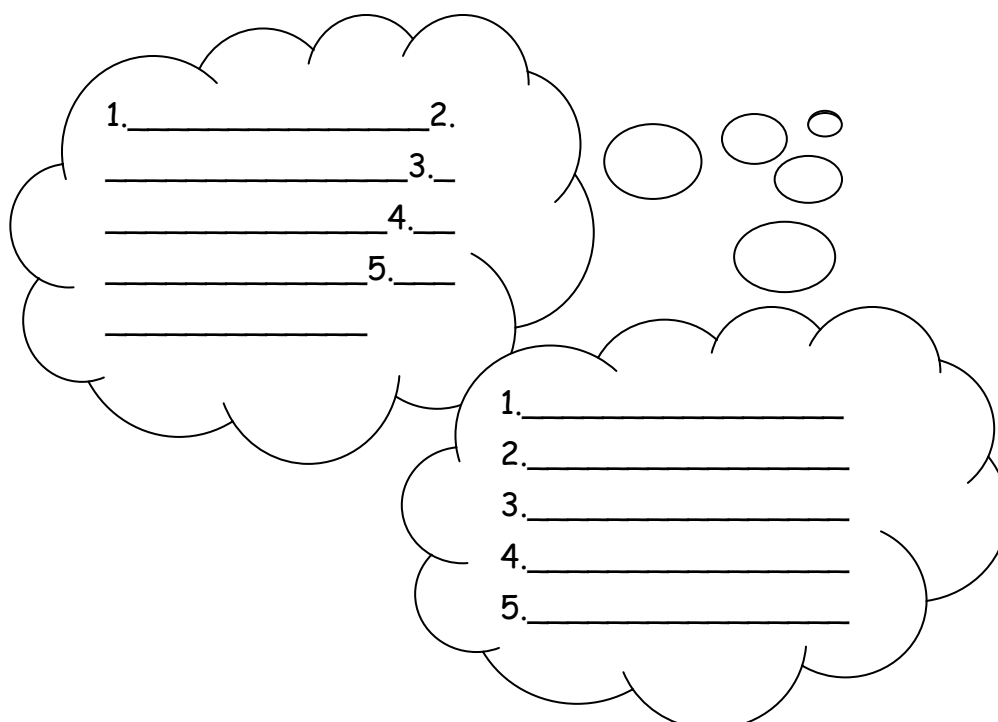
Ποιες είναι οι αξίες σου; Σε τι δίνεις αξία και δεν μπορείς να φανταστείς τη ζωή σου χωρίς αυτό:.

Γράψε εδώ τις 10 πιο σημαντικές αξίες σου!

1. _____	6. _____
2. _____	7. _____
3. _____	8. _____
4. _____	9. _____
5. _____	10. _____

Με το ζευγάρι σου, γράψε εδώ τις 5 πιο σημαντικές αξίες σας!

Κάνε το ίδιο στην ομάδα σου!

Β. Περιγραφή της τεχνικής της χιονοστιβάδας.

Κάθε παιδί με τον διπλανό/ή τους σχηματίζουν ζευγάρια και συζητούν ποιες αξίες τους είναι πιο σημαντικές. Στόχος της δραστηριότητας είναι να καταλήξουν στις 5 πιο σημαντικές και κοινές αξίες τους, τις οποίες και καταγράφουν. Έπειτα, τα παιδιά σχηματίζουν με το διπλανό ζευγάρι τετράδες και επαναλαμβάνουν τη διαδικασία. Αλληλοσυμπληρώνονται και καταλήγουν στις 5 πιο σημαντικές (κοινές) αξίες τους, τις οποίες και καταγράφουν. Τα παιδιά μπορούν, στη συνέχεια, να σχηματίσουν οχτάδες και να επαναλάβουν τη διαδικασία. Στο τέλος, τις παρουσιάζουν ανά ομάδα στην ολομέλεια της τάξης, γίνεται η σύνθεση και εξάγονται συμπεράσματα.

2ο εργαστήριο:

Α. Παρουσίαση της διλημματικής κατάστασης του 2ου εργαστηρίου.

«Ο δάσκαλος της τάξης λέει στα παιδιά ότι πρέπει να εκτελέσουν μια εργασία την οποία σχεδόν κανείς δεν θέλει να κάνει. Η εργασία αυτή έχει ως θέμα να ζωγραφίσουν τα παιδιά τον καλύτερό τους φίλο/την καλύτερή τους φίλη. Πολλά παιδιά αντιδρούν και λένε ότι δεν αισθάνονται άνετα με αυτό, καθώς κάποιους/ες θα τους/τις ζωγραφίσουν πολλές φορές και κάποιους/ες άλλους/ες δεν θα τους διαλέξουν καθόλου. Ο δάσκαλος επιμένει και λέει ότι πρέπει να το κάνουν».

Θέματα προς συζήτηση (εργασία σε ομάδες):

Εσύ τι πρέπει να κάνεις;

Είναι ασέβεια να διαφωνείς με τον δάσκαλό σου;

Με τους γονείς σου;

Με τους/τις φίλους/ες σου;

Μπορείς να διαφωνήσεις και να εξακολουθείς να σέβεσαι;»

(Προσαρμοσμένο από: <https://www.philosophyforchildren.org/>).

3ο εργαστήριο:

A. Παρουσίαση της διλημματικής κατάστασης του 3ου εργαστηρίου.

«Ένα κορίτσι επισκέπτεται το λούνα παρκ με τον πατέρα της στα δέκατα γενέθλιά της, ο οποίος της έχει υποσχεθεί ότι θα κάνει 5 γύρους στο αγαπημένο της παιχνίδι. Ο ίδιος αντιλαμβάνεται ότι έχει ξεχάσει στο σπίτι το πορτοφόλι του και ότι τα κέρματα που έχει μαζί του δεν φτάνουν και για των δύο τα εισιτήρια, εκτός αν το κορίτσι έλεγε ψέματα για την ηλικία της. Η συζήτηση γίνεται μπροστά στα εκδοτήρια. Όταν ο πωλητής εισιτηρίων ρωτάει το κορίτσι πόσο χρονών είναι, εκείνο σκέφτεται τι να απαντήσει.»

Ερωτήματα για περαιτέρω προβληματισμό (ατομική γραπτή εργασία):

Τι πρέπει να απαντήσει εκείνο;

Τι θα έκανες σε αυτή την κατάσταση και γιατί;

(Προσαρμοσμένο από: <https://www.philosophyforchildren.org/>).

B. Φύλλο εργασίας 3ου εργαστηρίου.

Όνοματεπώνυμο μαθητή/τριας:

Ημερομηνία:

1. Καταγράψτε 3 σημεία που σας κίνησαν το ενδιαφέρον ή δεν ξέρατε και μάθατε ...

.....
.....
.....

2. Καταγράψτε 2 σημεία που θα θέλατε να μάθετε περισσότερα...

.....
.....
.....

3. Καταγράψτε 1 σημείο που σας δημιουργεί απορία ...

.....
.....
.....

4ο εργαστήριο:

Ανάπτυξη της τεχνικής «σε περίοπτη θέση».

Τα παιδιά κάνουν χρήση εδώ της τεχνικής «σε περίοπτη θέση» για να αποτυπώσουν τις αξίες του αγαπημένου τους ήρωα ή της αγαπημένης τους ηρωίδας από λογοτεχνικά βιβλία ή άλλα κείμενα που έχουν διαβάσει. Η τάξη χωρίζεται σε μικρές ομάδες 4-5 ατόμων. Σε κάθε ομάδα επιλέγεται ένα παιδί, που θα παρουσιάσει τον αγαπημένο του ήρωα ή την αγαπημένη του ηρωίδα, και θα δεχτεί ερωτήσεις γι' αυτόν/ήν. Οι υπόλοιποι μαθητές/τριες δουλεύουν συνεργατικά για να ετοιμάσουν ερωτήσεις που θα κάνουν για να μάθουν περισσότερο γι' αυτόν/ήν τον/την ήρωα/ίδα. Η διαδικασία επαναλαμβάνεται το ίδιο και με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας.

5ο εργαστήριο:

Φύλλο εργασίας 5ου εργαστηρίου.

Όνοματεπώνυμο μαθητή/τριας:

Ημερομηνία:

«Η ιδιοκτήτρια του σπιτιού, ονόματι Λιάνγκ (αγνώστων λοιπών στοιχείων), είπε σε τοπικά Μ.Μ.Ε. ότι αρνήθηκε να φύγει από εκεί επειδή το κράτος δεν της πρόσφερε κάποια νέα κατοικία ως αντάλλαγμα σε ιδανική τοποθεσία. Και πρόσθεσε ότι δεν τη νοιάζουν οι συνέπειες της απόφασής της και ούτε τι σκέφτονται οι άλλοι γι' αυτήν. Υπάρχουν, όμως πληροφορίες, σύμφωνα με τοπικό δίκτυο, ότι η Λιάνγκ είχε ζητήσει από το κράτος ως αντάλλαγμα τέσσερα διαμερίσματα, αλλά οι Αρχές της αντιπρότειναν δύο, και γι' αυτό δεν το αποφάσισε».

Εικόνα 1: Το σπίτι της κ. Λιάνγκ ανάμεσα στα δύο ρεύματα του υπερυψωμένου αυτοκινητόδρομου στην Γκουανγκντόνγκ της Κίνας

Γράφω ένα γράμμα ως κάτοικος της πόλης Γκουανγκντόνγκ της Κίνας στον εκπρόσωπο της εταιρείας που έφτιαξε τον αυτοκινητόδρομο για να του πω τη γνώμη μου:

Αγαπητέ κύριε.....,

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Με σεβασμό,

.....

6ο εργαστήριο:

Φύλλο εργασίας 6ου εργαστηρίου.

Όνοματεπώνυμο μαθητή/τριας:

Ημερομηνία:

Όλα όσα αποτελούν «αξίες για μένα»

Όλα όσα αποτελούν «αξίες για όλους»

είναι....

είναι ...

Ζωγραφίζω το μπαουλάκι με τις αξίες μου.

7ο εργαστήριο:

Ανάπτυξη της τεχνικής World café.

Τα παιδιά της τάξης χωρίζονται σε ομάδες 4-5 ατόμων προκειμένου να συζητήσουν πάνω σε ένα κεντρικό ζήτημα, και συγκεκριμένα, εδώ, στο θέμα «Σε τι κόσμο θέλω να ζω» (ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να δώσει διευκολυντικά ως εναρκτήρια του συλλογισμού τους τη φράση «Θέλω να ζω σε έναν κόσμο με (ή όπου) ...»).

Σε κάθε ομάδα, ένα παιδί επιλέγεται ως οικοδεσπότης/οικοδέσποινα για να καταγράψει όλες τις ιδέες των παιδιών της ομάδας του σε ένα φύλλο χαρτί. Έπειτα, συζητούν στο θέμα «Τι μπορώ να κάνω για γίνει ο κόσμος μου καλύτερος;» και καταγράφουν, επίσης, τις απαντήσεις τους.

Αφού καταγραφούν όλες οι απαντήσεις τους, το παιδί που είχε οριστεί ως ο οικοδεσπότης/οικοδέσποινα θα παραμείνει στην ομάδα του και τα υπόλοιπα παιδιά θα αλλάξουν ομάδα. Σκοπός της δραστηριότητας αυτής είναι όλα τα παιδιά (εκτός από τους/τις οικοδεσπότες/οικοδέσποινες) να περάσουν και να συνομιλήσουν με όλους τους οικοδεσπότες των άλλων ομάδων, να ακούσουν πρώτα τι είχε συζητηθεί σε κάθε ομάδα και έπειτα να συμπληρώσουν ό,τι νομίζουν ότι χρειάζεται. Όταν οι κύκλοι αυτοί των συζητήσεων ολοκληρωθούν, οι οικοδεσπότες/οικοδέσποινες παρουσιάζουν όσα κατέγραψαν στην ολομέλεια της τάξης.

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Προκειμένου να αποκτήσει μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα για τον κάθε μαθητή και την κάθε μαθήτριά και να εστιάσει σε πιο εξειδικευμένες πτυχές που αφορούν κυρίως την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων τους, προτείνεται στον/στην εκπαιδευτικό, να οργανώνει συζητήσεις μαζί τους, με ανοιχτές ερωτήσεις με βάση την επιμέρους στοχοθεσία των εργαστηρίων. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να καταγράφονται στο ημερολόγιό του/της και να αξιοποιούνται στον περαιτέρω σχεδιασμό της διδασκαλίας του/της, συνδυαστικά με τα φύλλα εργασίας και αυτο-αξιολόγησης των μαθητών/τριών, καθώς και το φύλλο αξιολόγησης για τον/την εκπαιδευτικό (βλ. παραπάνω «Δείκτες που εστιάζουν σε δεξιότητες συνεργασίας»).

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης

Φύλλο αυτο-αξιολόγησης 1

Σε μια ομάδα..

	Ον/μο μαθητή/ τριας 1	Ον/μο μαθητή/ τριας 2	Ον/μο μαθητή/ τριας 3	Ον/μο μαθητή/ τριας 4	Ον/μο μαθητή/ τριας 5	Σύνολο ομάδας
Ημερομηνία:						
Συμμετείχα στην ομάδα μου;						
Τήρησα τους κανόνες;						
Είχα ενδιαφέρον για την εργασία;						
Συνεργάστηκα με τους άλλους;						
Έμαθα περισσότερα από όσα ήξερα;						

Συμπληρώστε ανάλογα αν η απάντησή σας είναι

Πολύ καλά

Αρκετά καλά

Σχεδόν καλά

Φύλλο αυτο-αξιολόγησης 2

Ον/μο μαθητή:

.....

Ημερομηνία:

Λίγο

Αρκετά

Πολύ

Μπόρεσα να δώσω απαντήσεις στα ερωτήματα

της ιστορίας που άκουσα/διάβασα;

Είπα την άποψή μου και τη δικαιολόγησα;

Εργάστηκα στην ομάδα και βοήθησα στην

εργασία που αναλάβαμε;

Άκουγα με προσοχή τους/τις

συμμαθητές/τριές μου όταν μιλούσαν;

Συνεργάστηκα με τους άλλους;

Η σύνθεση της ομάδας μου μου άρεσε;

Συνέβαλα στην παρουσίαση της εργασίας στην

τάξη;

Έμαθα περισσότερα από όσα ήξερα;

Άλλαξα γνώμη για όσα είχα, όταν

ολοκληρώσαμε το εργαστήριό μας;

Συμπλήρωσε με ένα V τις απαντήσεις σου!

Αυτό το οποίο μπορώ να κάνω καλύτερα/αυτό για το οποίο πρέπει να

προσπαθήσω περισσότερο είναι ...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Για το portfolio του μαθητή/τριας, προτείνεται ενδεικτικά να χρησιμοποιηθεί το παρακάτω εξώφυλλο. Στο παρόν Πρόγραμμα προτείνεται το portfolio να αποτελεί Φάκελο Τεκμηρίωσης, δηλαδή να περιλαμβάνει όλο το υλικό και τις εργασίες που έχει κάνει ο/η μαθητής/τρια, είτε έχουν αξιολογηθεί είτε όχι, όπως τη φωτογραφία του ομαδικού κολάζ με θέμα «το μπαουλάκι με τις αξίες μου», τα φύλλα ομαδικής και ατομικής αυτο-αξιολόγησης, το γράμμα προς την κα Λιανγκ, κλπ. Το portfolio αυτό μπορεί να αποτελέσει μέσο τόσο για να εμπλακούν οι μαθητές/τριες στη διαδικασία της αυτο-αξιολόγησης όσο και για την καταγραφή της προόδου τους.

 Το Portfolio μου	<p align="center">Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων</p> <p align="center">Μεγαλώνοντας με αξίες...</p>
Ονοματεπώνυμο:	
Τάξη/Τμήμα:	
<p align="center">Βάζω μια φωτογραφία μου</p>	
Γράφω κάτι που να με εκφράζει (μία λέξη ή μια σύντομη φράση):	
Ημερομηνία Έναρξης	
Ημερομηνία Λήξης	

Ερωτήσεις για το Πρόγραμμα « Μεγαλώνοντας με αξίες...»:

1. Η κατανόηση των αξιών δημιουργεί προϋποθέσεις
 - για την ανάπτυξη των ίδιων των αξιών.
 - για την ενδυνάμωση και βελτίωση των κοινωνικών ικανοτήτων των μαθητών/τριών.
 - για την ανάπτυξη αξιών και στάσεων των μαθητών/τριών που θα τους βοηθήσουν να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις απαιτήσεις του 21ου αιώνα.
 - Όλα τα παραπάνω.

Η ορθή απάντηση είναι « Όλα τα παραπάνω».

2. Η συλλογιστική της «σκαλωσιάς» (scaffolding) στηρίζεται στο ότι οι μαθητές/τριες οικοδομούν τα νέα σχήματα σταδιακά, με βάση όσα έχουν ήδη αφομοιώσει.

Σωστό Λάθος

Η ορθή απάντηση είναι Σωστό.

3. Με την τεχνική της χιονοστιβάδας δίνεται η ευκαιρία στους/στις μαθητές/τριες να ανταλλάξουν απόψεις γύρω από ένα θέμα.

Σωστό Λάθος

Η ορθή απάντηση είναι Σωστό.

4. Η αυτοπαρουσίαση κάθε παιδιού δεν στοχεύει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας.

Σωστό Λάθος

Η ορθή απάντηση είναι Λάθος.

5. Ποιο από τις παρακάτω δεν αποτελεί δεξιότητα συνεργασίας;

- Μπορεί να θέσει στόχους.
- Αναζητά ευκαιρίες συνεργασίας με άλλους ανθρώπους.
- Έχει θετικές σχέσεις με τα άλλα παιδιά στην ομάδα.
- Μπορεί να συνεργαστεί αποτελεσματικά και με σεβασμό με άλλους ανθρώπους.

Η ορθή απάντηση είναι «Μπορεί να θέσει στόχους».

6. Η χρήση της τεχνικής «σε περίοπτη θέση» μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αποτυπώσουν τα παιδιά τις αξίες του αγαπημένου τους ήρωα ή της αγαπημένης τους ηρωίδας από λογοτεχνικά βιβλία ή άλλα κείμενα που έχουν διαβάσει.

Σωστό Λάθος

Η ορθή απάντηση είναι Σωστό.

7. Κατά την ανάπτυξη της τεχνικής World café οι ομάδες των παιδιών παραμένουν σταθερές.

Σωστό Λάθος

Η ορθή απάντηση είναι Λάθος.

8. Κάποιες αξίες μπορεί να συγκρούονται ή να είναι ανταγωνιστικές.

Σωστό Λάθος

Η ορθή απάντηση είναι Σωστό.

9. «Το μπαουλάκι με τις αξίες μου» αποτελεί μια τεχνική που δίνει τη δυνατότητα στα παιδιά να διατυπώσουν συλλογισμούς και να αντιπαραβάλλουν επιχειρήματα, καλλιεργώντας τον διάλογο.

Σωστό Λάθος

Η ορθή απάντηση είναι Λάθος.

10. Η παρουσίαση μιας διλημματικής κατάστασης δίνει τη δυνατότητα στα παιδιά να:

- Διατυπώνουν συλλογισμούς και να αντιπαραβάλλουν επιχειρήματα.
- Κάνουν υποθέσεις.
- Σχεδιάζουν εικονικές αναπαραστάσεις.
- Προβαίνουν σε συσχετίσεις και αξιολογήσεις.
- Όλα τα παραπάνω.

Η ορθή απάντηση είναι « Όλα τα παραπάνω».